Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	10 mei 2022
Portefeuille(s)	Reiniging
Portefeuillehouder(s):	5.1,2,e
Behandeld door	Stadswerken (bestuurszaken.sw@amsterdam.nl) Afval en grondstoffen THOR
Onderwerp	Uitgaven en resultaten Schoon Amsterdam

Geachte leden van de gemeenteraad,

In de vergadering van de gemeenteraad van 16 juni 2021 heeft uw raad bij de behandeling van de Jaarrekening 2020 de motie 485 aangenomen van raadsleden Boomsma (CDA) en van Pijpen (GroenLinks) waarin het college gevraagd wordt om de uitgaven aan de activiteiten voor het schoonhouden van de stad overzichtelijk en inzichtelijk te rapporteren.

De opvolging van deze motie is besproken in de Raadscommissie van 9 februari 2022. Het college heeft u toegezegd meer inzicht te geven in de uitgaven van drie onderdelen van de gemeente die zich bezighouden met de schone stad: reiniging, afvalinzameling en handhaving op afval. Daarom ontvangt u nu deze brief.

Daarnaast zijn een aantal resultaten op het gebied van schoon uit 2021 voor u naast elkaar gezet, zodat u kan zien wat het resultaat van onze inzet is geweest. Deze inzet vindt plaats op basis van de door u opgestelde kaders en indicatoren, zoals 1 Amsterdam heel en schoon, het Uitvoeringsprogramma afval, het Masterplan handhaving en reiniging en de Begroting.

We zijn trots op onze medewerkers die zich dag in dag uit inzetten voor de schone stad. De resultaten daarvan ziet u in deze rapportage. We zullen deze rapportage elk jaar verbeteren en waar mogelijk aanvullen.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

5.1,2,e

1. Uitgaven gesplitst naar inzet.

a. Inzet van de reiniging (schoon)

De kosten van de reiniging zijn opgesplitst in zowel formatie, als programmabudget.

Totaal (in miljoenen, afgerond €)	Begroting 2020	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Totaal Formatie	38,4	37,9	40,8	39,5
Totaal Programma budget	31,9	28,6	30,7	30,2
Totaal	**70,3**	**66,5**	**71,5**	**69,7**

In de formatie zijn de medewerkers opgenomen die werkzaam zijn op straat, op de verschillende werven, beheer van het wagenpark en de planners gerelateerd aan de straatreiniging (Schoon).

De formatie die in de rapportage Duisenberg 2020 is opgenomen, was gekoppeld aan activiteiten die direct toegerekend konden worden aan de afvalstoffenheffing. Er worden echter meer medewerkers ingezet om de stad schoon te houden. Zo is er onder andere het team Anti plak en klad dat belast is met de graffiti en wildplak-schoonmaak van het gemeentelijk straatmeubilair. Als men deze en ook overige schoon teams meeneemt, wordt het bedrag voor formatie 2020 € 2,7 miljoen hoger ten opzichte van de rapportage Duisenberg (37,9 in plaats van 35,2 miljoen).

In het programma budget van schoon zit o.a. de stortkosten van het veegvuil, maar ook het uitbesteed werk, de inzet van uitzendkrachten, en de Inzet van derden met betrekking tot het zwerfafval (Pantar etc.). Onder het programmabudget valt ook het onderhoud en vervanging van prullenbakken en de aanschaf van materialen.

Ten opzichte van de rapportage Duisenberg 2020, zijn in dit overzicht ook de middelen opgenomen rond het zogenaamde verzorgend onderhoud (verschil van € 5,2 miljoen). Ook deze kosten zijn niet direct toe te rekenen aan de afvalstoffenheffing. Het gaat onder andere om het laten verwijderen van blad op de weg, het verwijderen van onkruid op verhardingen en het verwijderen van drijfvuil. Daarnaast zit in dit overzicht ook het schoonhouden van parken, de inzet van schoon bij evenementen zoals Koningsdag, en het schoonhouden van toiletvoorzieningen.

Gladheidbestrijding en dierplaagbestrijding zijn niet in deze bedragen meegenomen.

In **bijlage 6** kunt een verdere onderbouwing van deze bedragen vinden.

b. Inzet van afval en grondstoffen

In het kader van verhoogd toezicht is er een verbeterplan voor het op orde krijgen van de financiën en bedrijfsvoering van Afval en Grondstoffen. U wordt daar apart over geïnformeerd.
De kosten van afval en grondstoffen zijn opgesplitst in de kosten en baten ten behoeve van de afvalinzameling. En de kosten en baten rond bedrijfsafval. Een specificatie vindt u in **bijlage 6**

Totaal (in miljoenen €)	**Begroting 2020**	**Rekening 2020**	**Begroting 2021**	**Rekening 2021**
Afvalinzameling				
Totaal Formatie	27,6	31,5	32,4	35,8
Totaal Programma budget	80,2	79,3	91,4	82,7
Baten - grondstoffen	-5,9	-5,7	-1,5	-5,2
Onttrekking reserves	-3,4	-2,6	-	-
Saldo	**98,5**	**102,5**	**122,3**	**113,3**
	Begroting 2020	**Rekening 2020**	**Begroting 2021**	**Rekening 2021**
Bedrijfsafval				
Totaal Formatie	3,1	3,9	3,6	3,9
Totaal Programma budget	3,0	2,2	3,2	1,8
Baten	-5,9	-4,9	-6,9	-4,9
Saldo	**0,2**	**1,2**	**-0,1**	**0,8**

In het programmabudget van afvalinzameling zit onder andere kosten voor voertuigen, containers en de verwerking van het afval. Maar er worden ook specifieke middelen ingezet voor de aanpak bijplaatsingen, containeradoptie, en de inzet van de werkbrigade.

De baten zijn o.a. de opbrengsten van waardestromen (glas, textiel, papier, karton, plastic en dergelijke) en de inkomsten vanwege inzameling van de commerciële activiteit bedrijfsafval.
De inkomsten afvalstoffenheffing en de inkomsten reinigingsrecht zijn buiten dit overzicht gelaten. Voor 2021 is geen onttrekking van de reserve begroot, omdat de egalisatiereserve afval in 2020 is uitgeput.

c. Inzet handhaving op afval

Er is 4,7 miljoen opgenomen in de begroting 2021 vanuit de afvalstoffenheffing ten behoeve van handhaving op afval. Dit bedrag is in 2015 bepaald. Handhaving is gericht om de overlast van afval in Amsterdam tegen te gaan, veroorzaakt door bijvoorbeeld het verkeerd aanbieden van huis-, grof en zwerfafval. Vanaf 2020 wordt er daarnaast gewerkt met een speciaal team toezichthouders gericht op afval hotspots (met name bijplaatsingen) in de stadsdelen waar overlast is geconstateerd.

2. **Resultaten in de stad**:

a. Reiniging

In 2021 is het gemiddelde CROW-waarde voor zwerfafval (grof) gestegen van 82% B-niveau naar 88%-op B-niveau. Bovendien scoren alle stadsdelen nu boven de doelstelling van 80%. In 2021 scoorden nog 5 stadsdelen daarop of onder.

In alle drie de focusgebieden van het Masterplan Handhaving en Reiniging (Centrum, Zuidoost, Nieuw-west) zijn de scores op het zwerfafval verbeterd. De gebieden in Centrum en Zuidoost voldoen ook aan de doelstelling van 90% op B-niveau.

Afvalbakken (vullingsgraad) scoort nog steeds ruim voldoende met 89% op B-niveau. Er is een kleine daling ten opzichte van 2020 zichtbaar. Waarbij Zuidoost sterk is verbeterd en Oost minder scoort **(zie bijlage 1).**

b. Afvalinzameling

U wordt periodiek rond het afvaloffensief geïnformeerd (*brief 26 januari 2022*) en de inzamelresultaten 2020-2021. Als we kijken naar de schone stad wordt naast het reguliere inzamelen, ingezet op de aanpak bijplaatsingen.

Als in een gebied de doelstelling rond schoon wordt gehaald, betekent dat niet dat er geen vieze plekken zijn, of dat er geen overlast wordt ervaren. Voor het oplossen is er ook de zogenoemde aanpak bijplaatsingen. De aanpak bijplaatsingen focust op het aanpakken van de 1050 (150 per stadsdeel) meest vervuilde containerlocaties in de stad.

Zodra een locatie voldoende scoort, wordt die na een half jaar overgedragen naar de reguliere lijn om plaats te maken voor een andere probleemlocatie. In 2021 zijn er zo 235 locaties gewisseld. Ook de containers worden geschouwd op basis van de CROW-systematiek. Alle gebieden scoren boven de stedelijke doelstelling van 80% met minimaal een B-niveau (gemiddeld 88%). Stadsdeel Nieuw-West schoort het hoogst (91%) en stadsdeel Noord het laagst (82%). (**Zie bijlage 2**).

c. Handhaving

Het sluitstuk om de stad schoon te houden vertaalt zich in handhaving van de afvalregels. De toezichthouders afval controleren 7 dagen per week de meest vervuilde containerlocaties op verkeerd aangeboden afval. Wanneer zij kunnen achterhalen van wie het verkeerd aangeboden afval is, doen zij een constatering van een overtreding. Op basis van deze constatering maakt handhaving een proces-verbaal op, wat kan leiden tot een boete. In slechts 12 maanden tijd deden toezichthouders afval bijna 50.000 constateringen van verkeerd aangeboden afval (**zie bijlage 3**).

d. Meldingen

Als we kijken naar het aantal meldingen. Dan zien we dat het aantal meldingen schoon (reiniging) gestegen is met ongeveer 1.200 ten opzichte van 2020. Een groot deel veroorzaakt door meldingen rond gladheidsbestrijding vanwege het winterse weer in 2021 (1.200 meldingen meer). Op zwerf- en drijfvuil, als ook (volle) prullenbakken zien we juist minder meldingen. Het aantal meldingen rond graffiti en wildplak is juist wel toegenomen. De tevredenheid over de opvolging van meldingen daalde licht van 58% naar 55%.

Het aantal meldingen rond afval is gestegen met 32.500 ten opzichte van 2020. Groot verschil ten opzichte van 2020 zit in de meldingen over huisafval, volle containers, kerstbomen en bruingoed/witgoed. Een belangrijk deel van de stijging van het aantal meldingen is te verklaren doordat er meer meldingen van eigen medewerkers bij zitten. In **bijlage 4** zijn de meldingen opgesplitst naar stadsdelen, zoals door u raad is gevraagd. Daar zien we dat met name in de stadsdelen Zuid, Zuidoost en Oost de meldingen relatief het sterkst zijn gestegen. Ook bij Afvalinzameling daalde de tevredenheid over de opvolging licht van 59% naar 57 %.

e. Wonen in Amsterdam (WiA)

In het kader van Wonen in Amsterdam vraagt de gemeente een keer per twee jaar uit hoe tevreden bewoners zijn over het schoonhouden van de openbare ruimte en hoe ze de overlast ervaren. U bent per brief (1 februari 2022) geïnformeerd over de achtergronden en uitkomsten van het onderzoek Wonen in Amsterdam. In 2021 waardeerden Amsterdammers het schoonhouden van de straten en stoepen met een 6,3 en het groen met een 6,6. (**zie bijlage 5**).

Bijlage 1: Resultaten Schoon (Reiniging)

1.1 CROW-waarden (B-niveau, stadsdeelniveau)

		Centrum	Nieuw-West	Noord	Oost	Weesp	West	Zuid	Zuidoost	Totaal
Afvalbakken (Vullingsgraad)	2020	92%	90%	89%	93%		90%	92%	87%	91%
	2021	89%	90%	88%	88%	93%*	86%	91%	91%	89%
Zwerfafval (grof)	2020	80%	78%	93%	82%		76%	80%	73%	82%
	2021	87%	85%	90%	89%	99%*	82%	87%	88%	88%

*Vanaf september 2021 wordt ook Weesp meegenomen. Het totaalcijfer 2021 is dus inclusief deze periode van Weesp

1.2 CROW-waarden B-niveau, gebiedsniveau)

2020 (zwerfafval grof)

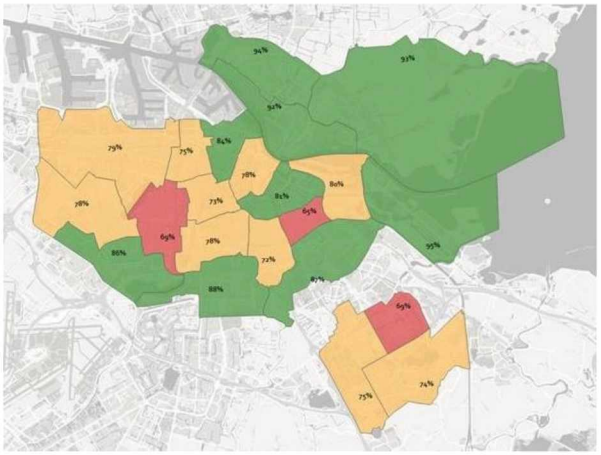

2021 (zwerfafval grof)

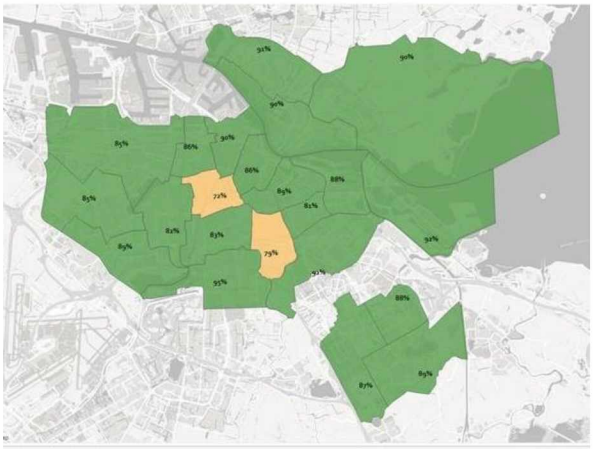

Besteksposts..	naam (Gebieden 2020.shp)	2020	2021
Afvalbakken vullingsgraad	Bijlmer-Centrum, Amstel III	90%	93%
	Bijlmer-Oost	86%	91%
	Bos en Lommer	93%	87%
	Buitenveldert, Zuidas	95%	92%
	Centrum-Oost	93%	89%
	Centrum-West	91%	89%
	De Aker, Sloten, Nieuw-Sloten	91%	89%
	De Pijp, Rivierenbuurt	86%	86%
	Gaasperdam, Driemond	84%	86%
	Geuzenveld, Slotermeer, Slot..	91%	95%
	IJburg, Zeeburgereiland	86%	86%
	Indische Buurt, Oostelijk Hav..	95%	92%
	Noord-Oost	91%	88%
	Noord-West	89%	88%
	Osdorp	92%	92%
	Oud-Noord	87%	89%
	Oud-Oost	94%	89%
	Oud-West, De Baarsjes	88%	85%
	Oud-Zuid	95%	93%
	Slotervaart	87%	85%
	Watergraafsmeer	94%	85%
	Westerpark	89%	86%

	naam (Gebieden 2020.shp)	2020	2021
Zwerfafval grof	Bijlmer-Centrum, Amstel III	75%	87%
	Bijlmer-Oost	69%	88%
	Bos en Lommer	75%	86%
	Buitenveldert, Zuidas	88%	95%
	Centrum-Oost	81%	89%
	Centrum-West	78%	86%
	De Aker, Sloten, Nieuw-Sloten	86%	89%
	De Pijp, Rivierenbuurt	72%	79%
	Gaasperdam, Driemond	74%	89%
	Geuzenveld, Slotermeer, Slot..	79%	85%
	IJburg, Zeeburgereiland	95%	92%
	Indische Buurt, Oostelijk Hav..	80%	88%
	Noord-Oost	93%	90%
	Noord-West	94%	91%
	Osdorp	78%	85%
	Oud-Noord	92%	90%
	Oud-Oost	65%	81%
	Oud-West, De Baarsjes	73%	72%
	Oud-Zuid	78%	83%
	Slotervaart	69%	82%
	Watergraafsmeer	87%	92%
	Westerpark	84%	90%

1.3 CROW-Waarden focusgebieden (Schoon, B-niveau)

Bijlage 2: Resultaten Schoon (Afval en Grondstoffen)

2.1 CROW-waarden containers (minimaal B-niveau, Stadsdeelniveau)

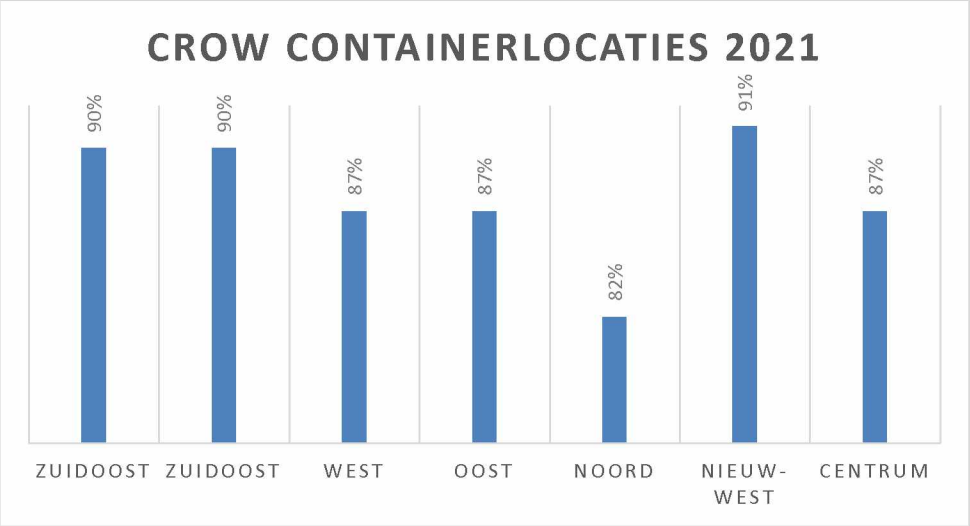

2.2 CROW-waarden containers (minimaal B-niveau, Gebiedsniveau)

2020

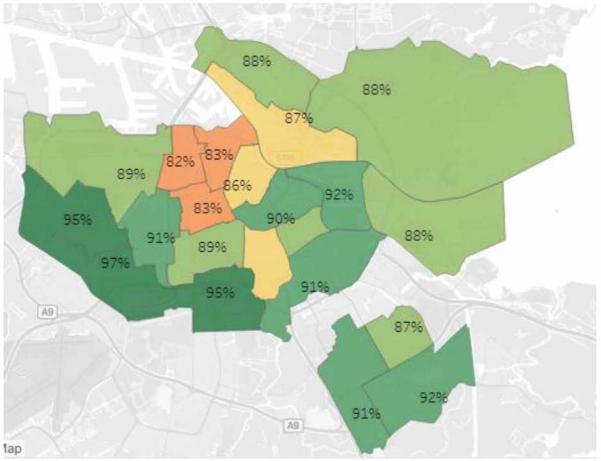

2021

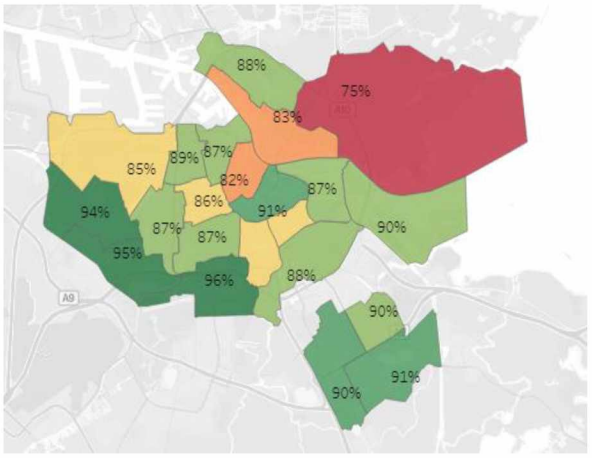

Bijlage 3: Resultaten Handhaving

3.1 Bestuurlijke boetes en constateringen

In onderstaande tabel de aantallen constateringen en bestuurlijke boete per jaar. Het kan zijn dat de bestuurlijke boetes niet in hetzelfde jaar zijn opgemaakt als de constatering, daar gaat vaak enige tijd overheen. Het verschil tussen de aantallen constateringen en boetes is voor een groot deel te verklaren omdat:

- Het alleen tot een waarschuwing is gekomen vanwege zeer hoge leeftijd of goede motivatie van de overtreder
- Constateringen niet verwerkt zijn door onvolledige informatie op het constateringsformulier, bewoner is overleden, verhuizing naar het buitenland e.d.
- Er geen match is gevonden tussen de naam en adres van de huidige of eerdere bewoners

	2020*		**2021**	
	constatering	boete	constatering	boete
- Particulieren	21534	Samen 6289	41270	Samen 27928
- Bedrijven	1298		4348	
Waarschuwingen	791		3098	

*start was op 1 juli 2020

Bijlage 4: Meldingen

4.1 Aantal meldingen (Schoon) gemeente totaal

Subrubriek	2020	2021
Drijfvuil niet-bevaarbaar water	399	252
Gladheid door blad	106	124
Gladheid door olie op de weg	67	83
Gladheid winterdienst	40	1.574
Graffiti / wildplak	2.538	3.044
Onkruid op verharding	1.049	1.728
Prullenbak is vol	7.258	5.845
Uitwerpselen	399	429
Veeg- / zwerfvuil	19.007	18.937
Totaal	30.863	32.016

4.2 Aantal Meldingen (Afval) gemeente totaal

Meldingen Afval		
	2020	**2021**
Asbest / accu	181	235
Bruin- en witgoed	1.790	4.993
Container glas kapot	37	69
Container glas vol	1.390	1.583
Container is kapot	8.615	12.713
Container is vol	23.587	37.229
Container papier kapot	193	277
Container papier vol	14.675	17.296
Container plastic afval vol	1.955	1.021
Container plastic kapot	103	60
Grofvuil	62.208	58.663
Handhaving op afval	6.209	8.631
Huisafval	32.604	43.969
Kerstbomen	13	1.157
Overig afval	5.635	3.759
Puin- / sloopafval	218	267
Totaal	*159.413*	*191.922*

4.3 Meldingen (afval) per stadsdeel

	Centrum		Nieuw west		Noord		Oost	
	2020	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**
Asbest / accu	24	30	23	22	21	39	39	39
Bruin- en witgoed	436	1.891	301	457	409	610	126	585
Container glas kapot	9	14	1	3	2	11	10	15
Container glas vol	274	438	227	231	312	388	369	308
Container is kapot	199	342	922	1.299	2.086	2.446	1.037	1.961
Container is vol	1.044	1.028	3.483	4.368	4.409	7.647	3.736	6.766
Container papier kapot	20	34	25	34	18	37	36	48
Container papier vol	2.005	2.099	2.865	3.383	1.281	1.721	2950	2.906
Container plastic afval vol	404	6	183	179	300	122	373	258
Container plastic kapot	35	2	14	17	10	3	15	11
Grofvuil	17.294	16.666	7.780	9.083	8.327	8.339	7199	6.872
Handhaving op afval	1.601	3.265	989	1.089	525	705	707	897
Huisafval	8.089	7.909	4.898	4.793	4.054	5.408	3607	6.171
Kerstbomen	1	223	1	67	1	159	2	289
Overig afval	558	767	609	626	583	315	457	209
Puin- / sloopafval	36	55	61	40	41	49	20	27
Totaal	32.029	34.769	22.382	25.691	22.379	27.999	20683	27.362

4.3 Meldingen (afval) per stadsdeel (vervolg)

	West		Zuid		Zuidoost	
	2020	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**
Asbest / accu	22	42	31	38	21	21
Bruin- en witgoed	203	710	224	520	91	153
Container glas kapot	5	10	9	13	1	2
Container glas vol	15	35	182	161	11	21
Container is kapot	1.504	2.274	1.830	2.950	1.037	1.429
Container is vol	5.969	5.951	3.582	9.079	1.364	2.354
Container papier kapot	25	36	57	76	12	11
Container papier vol	1576	2.440	3.549	3.787	449	956
Container plastic afval vol	163	296	418	98	114	54
Container plastic kapot	3	4	21	13	5	10
Grofvuil	12108	9.984	7.452	5.286	2.048	2.278
Handhaving op afval	1054	1.088	983	1.115	350	426
Huisafval	4353	5.684	6.260	12.369	1343	1.581
Kerstbomen	1	74	5	322	2	18
Overig afval	2552	984	671	609	205	232
Puin- / sloopafval	25	32	21	41	14	18
Totaal	29.578	29.644	25.295	36.477	7.067	9.564

4.4 Tevredenheid meldingen

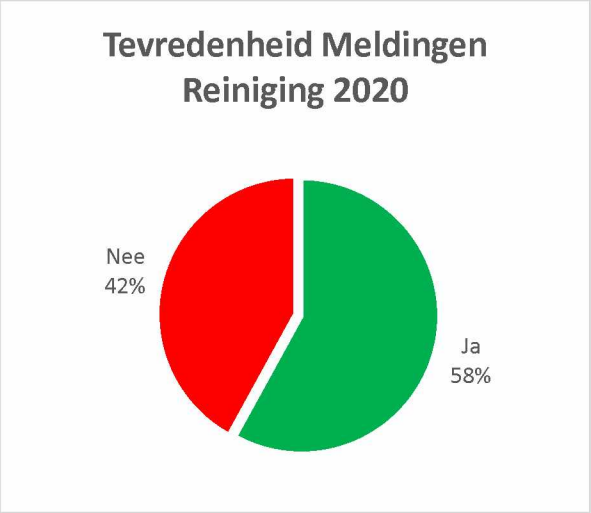

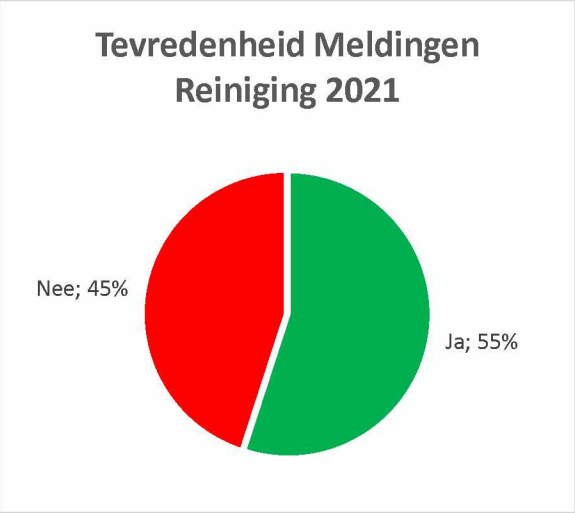

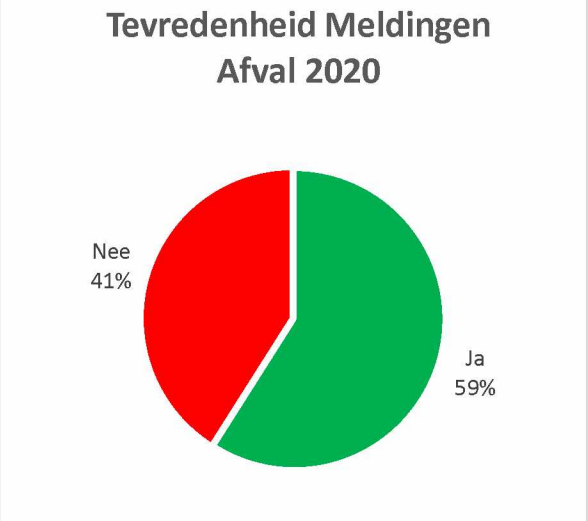

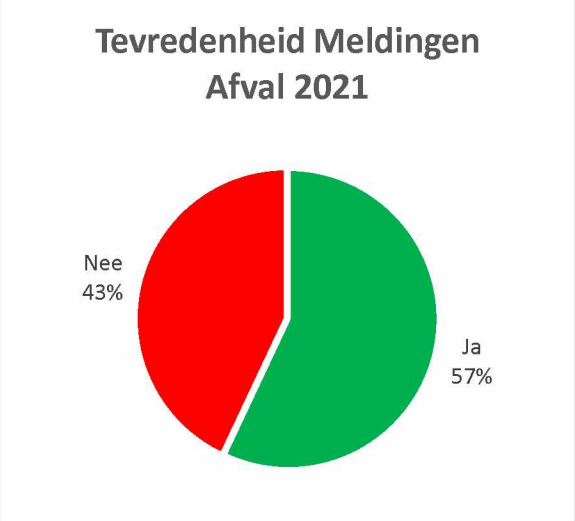

Bijlage 5: Wonen in Amsterdam

5.1 Waardering voor het schoonhouden (rapportcijfer)

Gemiddeld rapportcijfer dat bewoners geven als antwoord op de vraag: Hoe beoordeelt u het schoonhouden van de straten en stoepen/ het groen/ speelvoorzieningen? (1= ruim onvoldoende, 10 = ruim voldoende)

	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021
Het schoonhouden van de straten en stoepen	6,2	6,2	6,3	6,3	6,4	6,4	6,4	6,5	6,3
Het schoonhouden van het groen	6,4	6,3	6,4	6,5	6,7	6,6	6,7	6,7	6,6
Het schoonhouden van speelvoorzieningen	6,1	6,1	6,2	6,4	6,5	6,5	6,6	6,6	6,7

5.2 Ervaren overlast van vervuiling (rapportcijfer)

Gemiddeld rapportcijfer dat bewoners geven als antwoord op de vraag: In welke mate ondervindt u overlast van vervuiling? (1= ernstige overlast, 10 = geen overlast)

	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021
Ervaren overlast vervuiling	6,0	5,9	6,0	6,1	6,2	6,2	6,2	5,9	5,4

Bijlage 6: Middelen Schoon (Reiniging)

6.1 Lasten Schoon 2020-2021

Totaal (in miljoenen €)	Begroting 2020	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Totaal Formatie	38,4	37,9	40,8	39,5
Programma Budget				
Budget Schoon	17,7	15,0	17,4	16,8
Wagenpark	8,8	8,2	7,9	8,3
Overige Uitgaven	5,4	5,4	5,4	5,1
Totaal Programma budget	31,9	28,6	30,7	30,2
Totaal	**70,3**	**66,5**	**71,5**	**69,7**

6.2 Verschil tussen methode Duisenberg 2020 en monitor schoon (Rekening 2020)

Totaal (in miljoenen €)	Duisenberg Rekening 2020	Rekening 2020
Totaal Formatie	35,2	37,9
Programma Budget		
Budget Schoon	9,7	15,0
Wagenpark	8,3	8,2
Overige Uitgaven	5,4	5,4
Totaal Programma budget	23,4	28,6
Totaal	**58,6**	**66,5**

Bijlage 7: Middelen Schoon (Afval en grondstoffen)

7.1 Baten en Lasten Afvalinzameling en Bedrijfsafval

Totaal (in miljoenen €)	Begroting 2020	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Afvalinzameling				
Overhead	3,7	3,4	4,3	4,3
Specifieke middelen	8,3	7,8	10,0	4,6
Personeel	23,8	28,0	28,2	31,5
Wagenpark	13,0	17,0	14,3	18,1
Containers	14,0	13,5	13,3	14,0
Verwerking	37,3	32,9	41,1	33,1
Overig	7,7	8,1	12,6	12,9
Baten - grondstoffen	-5,9	-5,7	-1,5	-5,2
Onttrekking reserves	-3,4	-2,6	-	-
Saldo	**98,5**	**102,4**	**122,3**	**113,3**

7.2 Onderverdeling specifieke middelen

Totaal (in miljoenen €)	Begroting 2020	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Aanpak bijplaatsingen	1,7	1,6	1,5	1,6
Adoptieaanpak	0,4	0,2	0,3	0,1
Circulaire middelen	1,1	1,2	1,3	1,3
Werkbrigade	0,9	0,8	0,8	0,5
Extra kosten Corona	4,3	4,0	-	0,7
Overig	-0,1	-	6,1	0,4
Totaal specifieke middelen	**8,3**	**7,8**	**10,0**	**4,6**